

RAAD VAN BEHEER
HOUDEN VAN HONDEN

Rashondenproblematiek: samen naar een nieuwe aanpak

Niet alleen in Nederland, maar ook elders in Europa zien we steeds vaker eenzijdig opgelegde wet- en regelgeving op het gebied van gezondheid en welzijn van (ras)honden. De kynologische wereld is in rep en roer en sterk verdeeld. Het *International Partnership For Dogs* (IPFD) deed eind september een oproep aan alle betrokkenen de handen ineen te slaan voor een gezonde en sociale hond, in plaats van ruzie te maken. De Raad van Beheer onderschrijft deze oproep bij monde van directeur Rony Doedijns en bestuurder Gabri Kolster.

Gabri Kolster en Rony Doedijns

In dit artikel houden we de strekking van het IPFD-artikel aan, maar dan in een bewerking gemaakt door de Raad van Beheer. Rony Doedijns en Gabri Kolster (kader p 41) geven hun commentaar voor de Nederlandse situatie.

Stappenplan

Wetgevers die eenzijdig regelgeving opleggen, behartigen wellicht niet altijd adequaat de belangen van honden en hun begeleiders. Maar de gezondheid van rashonden is niet gebaat bij het star vasthouden aan de status quo van de showwereld of het ontkennen van urgente problemen bij bepaalde rassen. Ook het neerzetten van voorstanders van gezondheids- en welzijnsverbeteringen als 'dierenrechtenextremisten' is onterecht; velen begrijpen dat dit de enige manier is om de toekomst van rashonden veilig te stellen. Het is tijd voor 'think global, act local'. Er zijn geen snelle, pasklare oplossingen. Samen met zijn partners werkt het IPFD (zie artikel p 44) aan een stappenplan om alle belanghebbenden te betrekken. Wie zich inzet voor alles wat goed is aan rashonden, wordt verzocht deel te nemen.

Op 3 september jl. tekenden Gabri Kolster (links) en Rony Doedijns namens de Raad van Beheer voor het gebruik van de BOAS-screeningmethode van de Cambridge Universiteit voor de Mopshond, de Franse en de Engelse Bulldog.

Rony Doedijns: 'Nederland loopt voorop in de wereld als het gaat over gezondheid en dierenwelzijn. Het is dan ook onbegrijpelijk dat het ministerie van LNV het Fokbegeleidingsplan voor kortsnuitige rassen dat de Raad van Beheer in augustus 2019 heeft ingediend, niet heeft overgenomen. Dit plan geeft een perfecte oplossing en goede grip op de problematiek.'

Verdeeldheid

Veel fokkers en exposanten van rashonden zien de eenzijdig ingestelde regelgeving als een directe aanval, niet alleen op kortsnuitige rassen, maar op alle rashonden. Sommigen juichen de overheidsinmenging toe onder het motto "Beter iets doen dan niets". Er zijn nu eenmaal bij bepaalde rassen problemen ontstaan die aangepakt moeten worden.

Die aanpak zou eensgezind, in gezamenlijk overleg moeten plaatsvinden. Emotionele confrontaties of zelfs 'oorlogsverklaringen' staan zo'n gezamenlijke aanpak echter in de weg.

De samenleving verwacht evenwel iets van de kynologie – de fokkers, de rasverenigingen, de kennelclubs. Zij hebben allen hoe dan ook bijgedragen aan de huidige situatie – en hebben dus ook de verantwoordelijkheid om oplossingen aan te dragen. Het IPFD roept op tot een open, respectvolle discussie tussen kennelclubs, liefhebbers van hondenshows, rasverenigingen, fokkers, wetgevers, hondenbezitters, dierenartsen en dierenbeschermers. Het IPFD roept hen op bij zichzelf te rade te gaan in hoeverre hun persoonlijke vooroorde-

GABRI KOLSTER: 'SAMENWERKING EN WEDERZIJD'S VERTROUWEN'

'De Raad van Beheer is hoe dan ook gebonden aan de regels die de overheid heeft vastgesteld. We zouden zelfs in strijd met onze statuten handelen als we stambomen zouden verstrekken aan pups waarvan de ouders niet aan de wet voldoen. Maar de overheid laat in deze regelgeving ook de nodige openingen vallen, die schreeuwen om een daadkrachtige en deskundige invulling door ons - de kynologie. Een van die openingen is bijvoorbeeld de inspanningsverplichting van een fokker om tot een zorgvuldige en gezonde fokkerij te komen. De Raad van Beheer wil die opening benutten door een goed plan te maken samen met de desbetreffende rasverenigingen. Willen we daar in slagen, dan is er eendracht nodig, samenwerking en wederzijds vertrouwen. Dat we dan het tij kunnen keren en de storm gezamenlijk kunnen doorstaan, daar geloof ik werkelijk in. Met enkele rasverenigingen hebben we al rasspecifieke convenanten opgesteld waarin een goede invulling van de wet- en regelgeving is opgenomen, zonder dat dit een verantwoorde en eigentijdse fokkerij van hun rassen in de weg staat. Op deze weg willen wij graag doorgaan.'

Gabri Kolster

len, voorkeuren en overtuigingen de discussie (negatief) beïnvloeden en roepen hen op samen te werken aan wat nou ècht belangrijk is voor honden en hun eigenaren.

Rony Doedijns: 'Samenwerking is van cruciaal belang. Luisteren naar elkaars opvattingen en ideeën en een respectvolle dialoog kan ons als sector verder brengen. Bij dit thema wordt ook weer eens duidelijk dat Europese samenwerking nog ver te zoeken is. De FCI heeft moeite om zijn positie in dit onderwerp vorm te geven. De Engelse Kennel Club erkent het probleem en probeert een goede wetenschappelijke onderbouwing te verkrijgen voor de problematiek in nauwe samenwerking met de Cambridge University.'

Kynologie versus maatschappij

In verschillende landen, waaronder Nederland, hebben kennelclubs succesvol samengewerkt met rasverenigingen om te komen tot goede afspraken over gezondheid en welzijn voor honden. Denk aan het Fairfok/Fairdog-project van de Raad van Beheer en partners. Maar het gebeurde ook dat men binnen de kynologische wereld dacht een mooi resultaat te hebben behaald, terwijl dat door de buitenwereld niet als zodanig werd ervaren. Men zag daar de vorderingen simpelweg niet. Sterker nog: de indruk ontstond dat de showwereld vooral van woorden was maar niet van daden. Die indruk wordt nog eens versterkt door mensen die de noodzaak van gezondheids- en welzijnsverbeteringen negeren of ontkennen.

De vraag dient zich aan of het misschien beter is de rashondenproblematiek los te koppelen van de hondencultuur, -hobby en -geschiedenis – kortweg "de kynologie". De showwereld claimt min of meer dat het veranderen van rassen hun exclusieve voorrecht is. De maatschappij vindt echter steeds meer dat zij het recht en de verantwoordelijkheid heeft om diergezondheid en -welzijn aan de kaak te stellen, en sociale media bieden daarvoor een uitstekend

Ook de Engelse Bulldog valt onder de maatregelen.

'De indruk ontstond dat de showwereld vooral van woorden was maar niet van daden'

platform. Daar komt bij dat de eis van de showwereld om traditionele aspecten van rassen te behouden nauwelijks houdbaar is. Dit, omdat men nogal selectief is bij de keuze van het tijdsbestek voor die 'traditie'. En hij wordt zeker onhoudbaar als mensen in de showwereld toegeven dat voor hen het oorspronkelijke uiterlijk en karakter van sommige rassen "onaanvaardbaar" is.

Fokkers en exposanten vinden misschien dat het invoeren van verbeteringen over een periode van 20 tot 30 jaar voldoende is. Maar de toegenomen maatschappelijke bewustwording (versus het niet erkennen van welzijnsproblemen bij honden) en de toenemende welzijnswetgeving maken duidelijk dat het grote publiek, waaronder veel eigenaren van rashonden, daar niet op wil wachten.

Rony Doedijns: 'Er gebeurt allang heel veel binnen de rashondenfokkerij op het gebied van gezondheid en welzijn. Veel van de honden die wij zien op onze evenementen vertonen geen overdreven rasgebonden afwijkingen en ondervinden geen last van hun uiterlijke verschijningsvorm. Dat is ook waar wij op willen inzetten: beoordeel de honden. Als ze klinisch gezond zijn en geen hinder ondervinden van hun uiterlijk, moet men met deze dieren verder kunnen fokken. Het criterium CFR (snuitlengte) <0,3 zoals de overheid nu eist, kent een zwakke wetenschappelijke onderbouwing en is niet rassen-specifiek onderzocht. Cambridge University doet dit wel en geeft een wetenschappelijk sterke onderbouwing die tevens gevalideerd is voor drie rassen. Op basis daarvan willen wij ook in Nederland hun aanpak volgen.'

Geen kant-en-klare oplossingen

Ervan uitgaande dat de showwereld er niet in slaagt zijn hondenrassen voldoende te beschermen en niet het voortouw neemt bij de aanpak van problemen in de showring of in de fokkerij, is het

geen verrassing dat er wetgeving wordt opgelegd. Aan de andere kant, als wetgevers en anderen zich te veel concentreren op de rashondenwereld, en niet op de niet-georganiseerde fokkerij en handel, zullen de opgelegde maatregelen niet het gewenste resultaat geven. Datzelfde geldt wanneer men de rol van de consument bij de vraag naar bepaalde ongewenste rassen of rastypes buiten beschouwing laat, evenals de bevordering/normalisering van deze rassen en rastypes door media, huisdierenindustrie, dierenartsen en anderen.

En natuurlijk moeten alle oplossingen gebaseerd zijn op duidelijk bewijs van hun effectiviteit. Alle belanghebbenden dienen in te zien dat dit complexe uitdagingen zijn die niet alleen honden betreffen, maar ook mensen met hun gedrag, voorkeuren en emoties, en dat er geen kant-en-klare oplossingen zijn.

Rony Doedijns: 'Wat hier staat, klopt helemaal. De vraag naar bepaalde kort-snuitige rassen is enorm en het overgrote deel van deze rassen wordt gefokt buiten de invloedssfeer van de Raad van Beheer. Het is ook zeer moeilijk uit te leggen dat de desbetreffende rassen gewoon in Nederland geïmporteerd en gehouden mogen worden. De criteria van onze overheid gelden alleen voor de fokkerij in Nederland. Een maatregel die dus zeer eenzijdig werkt en zijn uiteindelijke doel niet raakt. Ik ben ervan overtuigd dat 90 procent van onze fokkers de gezondheid en welzijnsnormen in acht nemen. Een verantwoorde fokker wil geen problemen met zijn puppykopers en werkt aan rasverbetering – niet aan rasvermeerdering.'

Diversiteit én gezondheid

Onderzoek heeft aangetoond dat de band tussen mens en hond grotendeels wordt gedreven door de keuze voor een bepaald 'ras' en dat het bestaan van veel verschillende soorten hondenrassen een rijkdom is. Een diversiteit aan

'Het is ook zeer moeilijk uit te leggen dat de desbetreffende rassen gewoon in Nederland geïmporteerd en gehouden mogen worden'

rassen moet dan ook worden behouden, maar dan zijn een goede gezondheid en welzijn daarbij wel cruciaal. Gelukkig is een aantal fokkers, rasverenigingen en kennelclubs bezig met gezondheids- en fokstrategieën. Hoewel ze

meestal rekening houden met de standaard, de geschiedenis en traditie van het ras, komen de gezondheid en het welzijn van honden en de duurzaamheid van het ras duidelijk op de eerste plaats. Helaas ondervinden zulke proactieve clubs en fokkers nog vaak weerstand of zelfs tegenwerking van hun leden of van derden.

Rony Doedijns: 'Dat klopt. Het is ons nog niet gelukt onze werkwijze vanuit een verantwoorde fokkerij nationaal en internationaal goed te borgen. Veel rasverenigingen hebben een eigentijds en verantwoord fokbeleid en geven goed inhoud aan het actuele gezondheid- en welzijnsbeleid. Sommige rasverenigingen zijn nog niet op het gewenste niveau. Wij hopen met de invoering van ons nieuwe IT-systeem duidelijker inzicht te krijgen in de gezondheids- en welzijnsnormen van de desbetreffende rassen. Hiermee kunnen we ons gezondheids- en welzijnsbeleid transparanter maken.'

Laten we samenwerken

Ondanks een wereldwijd toenemende populariteit van honden bestaat er geen internationale welzijnsstandaard voor honden. In sommige landen hebben honden een wettelijke status als wezens met gevoel, met de bijbehorende rechten – elders worden ze nog steeds gezien als "bezit" of "handelswaar". De maatschappelijke standpunten over de hondenfokkerij, definities van verantwoord fokken en grenzen waarbinnen fokkers hun gang kunnen gaan, lopen enorm uiteen. Kennelclubs staan over het algemeen onder wettelijk toezicht in eigen land en moeten de nationale wetgeving naleven en dan pas de richtlijnen van andere organisaties waartoe ze behoren. Als het gaat om het hondenwelzijn staan sommige organisaties zo ver van elkaar af dat zij misschien niet bereid zijn om samen te werken. Maar hopelijk deelt de meerderheid onze zorgen en zien zij voldoende overeenkomsten in de zienswijzen van anderen om gezamenlijk te gaan voor wat het beste is voor hond en mens. Dit artikel is een oproep aan die meerderheid om het voortouw te nemen.

Rony Doedijns: 'Door constructief samen te werken op de inhoud kunnen wij in de toekomst veel bereiken. Het is van belang dat wij als koepelorganisatie zo veel mogelijk vanuit één gezamenlijke visie naar buiten treden. Interne discussie rondom deze visie is noodzakelijk om te komen tot een breed gedragen beleid. Onze achterban is groot en vormt een doorsnede van onze bevolking. Uiteindelijk zijn dit democratische processen binnen onze vereniging. Het is een utopie te denken dat wij iedereen in onze achterban tevreden kunnen stellen met onze uiteindelijke beleidskeuzes.'

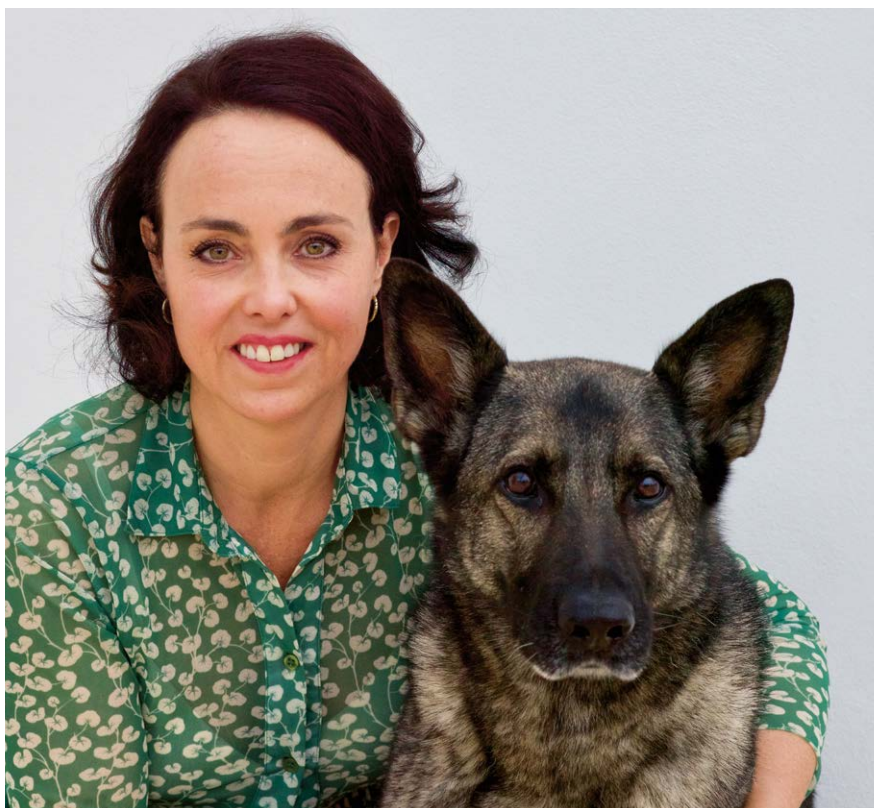
Even voorstellen:

International Partnership For Dogs

International
Partnership
for Dogs

Het *International Partnership For Dogs* (IPFD) is een wereldwijd platform waar tal van nationale kennelclubs, wetenschappers en andere betrokkenen samenwerken om gezondheid, welzijn en welbevinden van honden te verbeteren. Op www.dogwellnet.com delen de partners kennis, ervaringen en best practices. Het IPFD werkt met verschillende stakeholders, ervan uitgaande dat de onderwerpen complex en internationaal zijn en dat je die dus niet vanuit één zienswijze, door middel van één idee, nationaal kunt oplossen.

Monique Megens is operationeel directeur van het IPFD.

De gezondheid van onze honden vinden we allemaal belangrijk. We willen niet alleen dat een hond oud wordt, we willen dat hij goed oud wordt en dat we lang van hem kunnen genieten. Sommige honden hebben echter vanaf jonge leeftijd al problemen. Het is van belang te focussen op de mogelijkheden om die problemen te voorkomen en te zorgen voor kwaliteit van leven. Om dit te doen hebben verschillende kennelclubs, wetenschappers en fokkers alweer enige jaren geleden een platform opgericht waar betrouwbare informatie gedeeld wordt: over successen, maar ook over zaken die minder goed gaan of zelfs mislukken. Uiteindelijk willen we immers van elkaar leren en het samen beter maken voor de volgende generatie. Zo is het het *International Partnership For Dogs* (IPFD) ontstaan en daaraan gekoppeld de website www.dogwellnet.com.

Dierenarts-bestuurder Monique Megens is sinds februari 2020 operationeel directeur van het IPFD: 'In het IPFD werken wereldwijd nationale kennelclubs, wetenschappers en andere betrokkenen samen om gezondheid, welzijn en welbevinden van honden te verbeteren. Op www.dogwellnet.com delen de partners kennis, ervaringen en best practices. Het IPFD werkt met verschillende *stakeholders*, ervan uitgaande dat de onderwerpen complex en internationaal zijn en dat je die dus niet vanuit één zienswijze, door middel van één idee, nationaal kunt oplossen. Ondanks onze sociaal-economische en culturele verschillen hebben we internationaal grotendeels met dezelfde problematiek te maken. Naast uiteraard de diverse kennelclubs en wetenschappers die aan de wieg stonden van het IPFD zijn ook diverse andere partijen betrokken bij het partnership. We bestaan pas een paar jaar, dus er sluiten steeds meer partners aan.' Tot de partners van het IPFD behoort een aantal vooraanstaande kennelclubs, zoals die van Engeland.

Initiatiefnemer van het IPFD is de koepelorganisatie FCI, en tot de leden/oprichters behoren de kennelclubs van Canada, Duitsland, Engeland, Finland, Frankrijk, Ierland, Noorwegen, Verenigde Staten en Zweden. Maar ook organisaties als de *Universteit van Sydney* en de *Federation of Companion Animal Veterinary Associations* (de international samenwerkende dierenartsen), de *World Small Animal Veterinary Association*, de *Orthopedic Foundation for Animals* (VS) en het *Agria Animal Insurance-Swedish Kennel Club Research Fund* doen mee. Monique: 'Wat IPFD doet is samenwerking tussen de partners bevorderen en coördineren, om gezamenlijk tot actie te komen en informatie te delen. Wij nemen nooit een positie in, maar maken positieve ontwikkelingen in een bepaald land kenbaar, delen rapporten, of brengen mensen met elkaar in contact.'

Meer informatie over IPFD op: www.dogwellnet.com

RAAD VAN BEHEER IS LID VAN IPFD

De Raad van Beheer ondersteunt het IPFD als actief lid sinds 2019. Dierenarts-beleidsmedewerker Laura Roest legt uit waarom dit lidmaatschap belangrijk is voor de Nederlandse kynologie.

Laura Roest

'Door wereldwijd krachten te bundelen kunnen de problemen binnen de (ras)hondenwereld beter inzichtelijk worden gemaakt. Binnen het IPFD dragen we actief internationaal bij aan gezondheid en welzijn van honden, simpelweg door het delen van onze kennis en ervaringen. Ik spreek daarom eerder van een sponsorschap dan van een lidmaatschap.

Daar krijgen we ook wat voor terug. De waardevolle kennis die op dogwellnet.com beschikbaar komt, kunnen we delen met onze leden, de rasverenigingen en hun fokkers. Of denk aan het belang van soepele communicatie met buitenlandse universiteiten. Wij hebben in Nederland maar één faculteit diergeneeskunde, dus is het erg handig om via het IPFD-netwerk specialisten in het buitenland te kunnen benaderen. Een mooi voorbeeld van die samenwerking is de harmonisatie van genetische tests.'